
Nadchodzą unijne pieniądze z WRPO 2014+

W najbliższych tygodniach rozpocznie się realizacja Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 (WRPO 2014+). Wtedy bowiem spodziewane są ogłoszenia pierwszych konkursów dla beneficjentów. Ostatecznie na realizację WRPO 2014+ uzyskaliśmy z UE kwotę 2.450,2 mln euro, co oznacza, że na statystycznego mieszkańca Wielkopolski przypadnie nieco ponad 700 euro środków unijnych. Wśród polskich województw Wielkopolska znalazła się na 3. miejscu pod względem wielkości łącznej alokacji na RPO (po województwach śląskim i małopolskim), otrzymując ok. 7,8% ogólnej kwoty alokowanej na wszystkie 16 programów regionalnych.

WRPO 2014+ jest programem dwufunduszowym, którego zakres interwencji będzie finansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (w prawie 72 procentach, tj. 1760,9 mln euro) oraz, co jest istotną zmianą w porównaniu do poprzedniej perspektywy, z Europejskiego Funduszu Społecznego (w 28 procentach, tj. 689,2 mln euro).

Składowymi budżetu WRPO 2014+ będą także środki krajowe (publiczne i prywatne), współfinansujące poszczególne projekty. Szacuje się, że zaangażowanie środków krajowych w realizację Programu może wynieść łącznie ok. 450 mln euro, czyli łączny budżet Programu przekroczy kwotę 2,9 mld euro.

Co wspierać będzie program regionalny

Znaczna część interwencji EFRR (467,9 mln euro) przeznaczona zostanie na realizację działań związanych ze wsparciem przedsiębiorczości, badań i rozwoju oraz transferu innowacji. Innym obszarem wsparcia Programu (60,0 mln euro), będą technologie informacyjno-komunikacyjne (TIK). Działania w tym obszarze służyć mają wzmocnieniu stosowania TIK, w szczególności w takich dziedzinach jak edukacja, administracja, kultura, włączenie społeczne, czy zdrowie.

Istotnym wsparciem z WRPO 2014+ (353,5 mln euro EFRR) będą działania poprawiające sytuację w energetyce, zmierzające do zmniejszenia emisyjności gospodarki. Dofinansowane będą strategie niskoemisyjne, w szczególności w miastach regionu. Przedsięwzięcia dotyczyć będą m.in. wyposażenia transportu publicznego w niskoemisyjny tabor, inwestycji przyczyniających się do ograniczania ruchu drogowego w centrach miast, czy budowy ścieżek rowerowych.

Sporo pieniędzy (204,0 mln euro) trafi na przedsięwzięcia zmierzające do poprawy środowiska przyrodniczego Wielkopolski. Wspierane będą głównie inwestycje w gospodarkę

wodno-ściekową, gospodarkę odpadami i ochronę różnorodności biologicznej oraz ochronę dóbr kultury.

Zwiększeniu spójności komunikacyjnej Wielkopolski mają służyć projekty wspierające rozwój transportu drogowego i kolejowego, na które zamierza się przeznaczyć 414 mln euro. Inwestycje będą prowadzone głównie na drogach wojewódzkich, a także – w ograniczonym zakresie – na drogach lokalnych. Planuje się dalszą modernizację i rehabilitację linii kolejowych o istotnym znaczeniu dla systemu regionalnych przewozów pasażerskich w Wielkopolsce. Modernizowane będą także obiekty dworcowe. Ponadto, planowany jest zakup taboru kolejowego dla regionalnych przewozów pasażerskich oraz budowa centrów serwisowych.

W WRPO 2014+ zarezerwowano też pieniądze na rozwój infrastruktury dla kapitału ludzkiego (261,6 mln euro). Na wsparcie mogą liczyć przede wszystkim przedsięwzięcia z zakresu infrastruktury ochrony zdrowia, infrastruktury społecznej oraz infrastruktury edukacyjnej.

W powiązaniu z działaniami EFS będą także realizowane przedsięwzięcia wynikające z kompleksowych programów rewitalizacji zdegradowanych fizycznie, społecznie i gospodarczo obszarów wymagających odnowy czy restrukturyzacji, ze szczególnym uwzględnieniem rozwiązywania problemów społecznych.

Z EFS pieniądze przeznaczone zostaną natomiast na rozwój zasobów ludzkich. W celu zwiększenia zatrudnienia osób bezrobotnych, poszukujących pracy i biernych zawodowo pomoc w ramach Programu zostanie skierowana kwota 265 mln euro na takie formy, jak aktywne poszukiwanie pracy, podnoszenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych, zdobywanie doświadczenia zawodowego oraz promocja mobilności przestrzennej.

Interwencja mająca realizować cele związane z włączeniem społecznym (197,3 mln euro) obejmie przede wszystkim działania służące zapobieganiu wykluczeniu społecznemu oraz zapewniające równy dostęp do zatrudnienia osobom i grupom społecznym doświadczającym dyskryminacji na rynku pracy (np. niepełnosprawni, bezdomni, osoby o niskich kwalifikacjach).

Wspierane będą również działania edukacyjne (156,3 mln euro), szczególnie związane z rozwojem kwalifikacji zawodowych oraz różnych form kształcenia ustawicznego.

Efekty negocjacji i strategiczne przedsięwzięcia

W nowej perspektywie finansowej na lata 2014-2020 postawiono na koncentrację terytorialną, czyli na nowy instrument realizacyjny: ZIT (Zintegrowane Inwestycje Terytorialne). Projektami realizowanymi w formule ZIT będą przedsięwzięcia wspólnie

prowadzone przez miasta i ich obszary funkcjonalne, służące całemu terenowi i jego mieszkańcom. W przypadku Wielkopolski ZIT dotyczyć mają obszarów funkcjonalnych Poznania oraz Kalisza z Ostrowem Wielkopolskim. Wybór jednego dodatkowego ośrodka (poza Poznaniem) wiąże się z zapisami koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK), która uwzględniła obszar funkcjonalny Kalisza z Ostrowem Wielkopolskim (AKO) jako jedyny z terenu Wielkopolski o znaczeniu regionalnym.

Celem strategicznym jest wyrównywanie dysproporcji rozwojowych, jakie istnieją w regionie. Dlatego dużym sukcesem negocjacyjnym było uzyskanie zgody KE na wsparcie Obszarów Strategicznej Inwestycji. Część unijnego wsparcia będzie adresowana do określonych obszarów, bądź te obszary otrzymają preferencje w ramach poszczególnych konkursów. Jedną z form wsparcia w ramach OSI będą „koperty finansowe” dla ośrodków subregionalnych, czyli Konina, Gniezna, Piły i Leszna wraz z ich „przedmieściami”, powiązanymi z nimi funkcjonalnie.

Sukcesem negocjacji z Komisją Europejską jest brak sprzeciwu wobec planów budowy Wielkopolskiego Centrum Zdrowia Dziecka. Wsparcie z pieniędzy unijnych zostało jednak uzależnione od wpisania budowy na mapę potrzeb zdrowotnych, którą dla całego kraju ma sporządzić Ministerstwo Zdrowia. Budowa szpitala, który ma zapewnić dostępność leczenia dla 320 tys. dzieci w regionie. Przewiduje się, że funkcjonować w nim będą wszystkie konieczne oddziały, w tym szpitalny oddział ratunkowy, oraz poradnie, szkoła rodzenia, rehabilitacja, blok operacyjny, blok porodowy, diagnostyka obrazowa oraz diagnostyczno-lecznicza i laboratoria. Koszt inwestycji szacuje się na 300 mln zł. Niewątpliwie do sztandarowych inwestycji najbliższych lat należeć będzie także modernizacja linii kolejowej Poznań – Piła, która kosztować będzie prawdopodobnie ponad 675 mln zł.

W ramach unijnego budżetu na lata 2014-2020 Samorząd Województwa Wielkopolskiego zamierza zrealizować jeszcze co najmniej kilka inwestycji o charakterze strategicznym dla rozwoju regionu. W ramach WRPO 2014+ zaplanowano:

- Planowany jest **zakup taboru kolejowego dla przewozów pasażerskich**. Ma to być 12 elektrycznych zespołów trakcyjnych oraz autobusów szynowych. Celem projektu jest poprawa stanu systemu transportu kolejowego w Wielkopolsce przez zwiększenie częstotliwości kursowania pociągów, bezpieczeństwa i komfortu jazdy. Szacunkowy koszt projektu to 180 mln zł.

- **Programy profilaktyczne i zdrowotne województwa wielkopolskiego w latach 2015-2021** będą także realizowane w ramach WRPO 2014+. Samorząd Województwa Wielkopolskiego planuje realizację kilku programów profilaktycznych na obszarze całego województwa m.in. w zakresie profilaktyki nowotworów głowy i szyi, nowotworów złośliwych dolnego odcinka przewodu pokarmowego, raka płuc, wczesnego wykrywania gruźlicy, a także w zakresie profilaktyki schorzeń psychicznych oraz schorzeń układu oddechowego. Koszt wszystkich planowanych programów profilaktycznych i zdrowotnych szacuje się na kilkanaście milionów złotych.
- **Budowę Systemu Informacji Przestrzennej Województwa Wielkopolskiego (SIPWW)**, który ma być cyfrową platformą umożliwiającą dostęp do zasobów informacyjnych o charakterze przestrzennym zarówno społeczeństwu, jak i instytucjom publicznym. Głównym celem powstania SIPWW jest poprawa konkurencyjności Wielkopolski poprzez dostarczenie dla systemów informatycznych wspomagających zarządzanie jednostkami samorządu terytorialnego zintegrowanej bazy informacji przestrzennych, pochodzących z wielu rozproszonych źródeł. Łączny koszt realizacji projektu szacuje się na 19,6 mln zł.
- Przeprowadzone zostaną również **inwestycje w zakresie budowy, przebudowy, modernizacji dróg wojewódzkich**. Obecnie przygotowany jest dokument, który stanowić ma aktualną analizę potrzeb w tym zakresie. W związku z tym nie można obecnie wskazać jakie konkretnie przedsięwzięcia będą w najbliższych latach realizowane. Wartość inwestycji na drogach wojewódzkich wyniesie około 190 mln zł.

Pierwsze nabory

Prawdopodobnie pierwszy nabór wniosków zostanie ogłoszony w maju lub czerwcu i będzie dotyczyć wsparcia dla przedszkoli. Kolejne spodziewane są kilka tygodni później. Mają one dotyczyć: kultury, wsparcia przedsiębiorczości. W trzecim kwartale planowanych jest również kilka kolejnych konkursów w ramach działań finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (tzw. projekty miękkie). Dotyczyć one będą aktywizacji zawodowej, samozatrudnienia, wsparcia dla opieki nad dziećmi do trzeciego roku życia, aktywnej integracji, ekonomii społecznej oraz uczenia się przez całe życie. Harmonogram naborów może być aktualizowany, dlatego możliwe są jeszcze zmiany terminów ogłoszenia naborów.